

Síoktatóként osztrák síiskolákban

Hogyan dolgozhatok sí-, és snowboardoktatóként az osztrák síiskolákban, milyenek a körülmények, bérezés? Itt mindenre fény derül, egészen a legapróbb részletekig.

Először is légy üdvözölve a világ legszebb irodájában ! A téli szezonális lehetőségek között – főleg, hogy munkaidő alatt síelhetünk és hódeszkázhatunk – talán a legkézenfekvőbb a sí vagy snowboardoktatóként (továbbiakban síoktató) való elhelyezkedés.

HOGYAN LEHETEK SÍOKTATÓ, ELFOGADJÁK A MAGYAR OKTATÓIMAT?

Az osztrák síoktatói képzés négy lépcsőfokból áll; Ski Anwärter, Landeslehrer 1, Landeslehrer 2 és staatlich geprüfte Skilehrer. A képzés jó hírnevére jellemző, hogy az egész világból érkeznek résztvevők, Kanadától Anglián keresztül egészen Japánig. A síoktató képzés mindegyik esetében egy igen intenzív elméleti és gyakorlati kurzusról beszélünk; reggeltől délutánig (többnyire négyig) a pályán, utána estig a szálláson. A Ski Anwärter képzésnél a részvételi díj 1000 euró körül mozog, ami már mindent tartalmaz. A képzésről bővebben [ezen a honlapon](#) kaphatunk információkat.

A magyar oktatóit bár elfogadják, de rendszerint nem tekintik egyenértékűnek az osztrák vizsgával és szokták kérni (ha nem is erőltetni) az osztrák kurzus látogatását, majd a vizsga letételét is. Személy szerint az javasolom, amennyiben osztrák síiskolában szeretnénk dolgozni, és még nincs síoktatói vizsgánk, úgy inkább a sógorok képzésével próbálkozzunk. Ráadásul az ő vizsgájuk világszerte ismert, elfogadott és respekt övezi. Ezzel nem azt akarom mondani, miszerint a magyar oktatói vizsga “gyenge”, de az tény, hogy egy külföldi síiskolában nagyobb eséllyel indulunk a sógorék bizonyítványával a kezünkben.

VAN OKTATÓIM, DE HOL KERESSEK ÁLLÁST?

Állást egyrészt kereshetünk a pár sorral feljebb említett honlapon keresztül, a menüben a Landesverbänderere kattintva, ahol az összes (Burgenlandot kivéve) tartomány síoktatói szövetségének fel van tüntetve a honlapja. Ezekon a honlapokon keressük a Jobs (vagy valamelyik szinonimája) menüt, ahol mindig böngészhetünk az aktuális ajánlatok közül. A másik út, hogy kiválasztunk egy síterepet, és annak a weboldalán megnézzük a síiskolákat, majd a kiválasztott síiskola webes felületén rákeresünk az aktuális állásajánlatokra. Amennyiben nincs, úgy nyugodtan lépünk velük kapcsolatba; e-mailen vagy telefonon keresztül.

ÖNÉLETRAJZ SZÜKSÉGES, HA IGEN MIT ÍRJK BELE?

Önéletrajz többnyire szükséges. A személyes adatokon és elvégzett iskolákon kívül szakmai önéletrajzot írjunk; mindenképpen szerepeljen benne, milyen vizsgánk van, eddig hol, mennyi ideig dolgoztunk, miért szeretjük ezt a szakmát. Lényegében ennél a résznél írhatunk a legtöbbet; gyermekkorom óta síelek, imádom a telet, lebilincsel a havas osztrák táj szépsége, a napbarnította alpesi kunyhók és a mélyen behavazott fenyőfák varázslatos harmóniája, békét és nyugalmat teremt lelkem viharos tengerén, szeretem oktatni a gyerekeket, felnőtteket egyaránt; örömmel telt el tudásom átadása és e csodálatos sport népszerűsítése. Ha ennyire drámai beleélés nem is feltétlen szükséges, de hasonlókat nyugodt szívvel írhatunk. Ami az egyik, ha

nem a legfontosabb; a fénykép, a fényképes önéletrajz. Enélkül csak sok-sok betű és szám halmaza vagyunk a megannyi önéletrajz közül.

MELYIK SÍTEREPET VÁLASSZAM?

A bőség zavara mondhatnánk, lévén Ausztriában több száz síközpont üzemel. Azonban, ha az egész szezonban szeretnénk dolgozni, megszakítások nélkül és biztosak lenni abban, hogy március elejével nem zárnak be a felvonók, akkor érdemesebb a nagyobb, magasabb vagy legalábbis igen modern hóágyúrendszerrel kiépített síközpontot választani. Sajnos a kisebb és alacsonyabban fekvő, esetleg hóágyúval nem rendelkező síparadicsomok esetében előfordulhat az, hogy a szezon jóval későbbben kezdődik, vagy éppen a tervezetnél korábban zárja be kapuit a sítérep, ne adj Isten, egyáltalán nem nyit ki. A 2006/2007-es szezonban utóbbira is volt példa. Egy nagy sítérep viszont lehet kevésbé barátibb, kevésbé családiasabb is, ami sokakban ellenérzéseket szülhet.

Hóbiztos, de még emberi léptékű sítérepnek számít Hochkar, Tauplitz, Katschberg, Turracher Höhe vagy éppen Heiligenblut, tényleg csak néhányukat kiemelve. A kisebb alsó-ausztriai és stájer sítérekkel az a probléma, hogy hiába van fantasztikus szezon csodálatos hóval, a vendégroham jellemzően a karácsonyi időszakra, az iskolai szünetekre és a napsütötte hétvégékre korlátozódik; a bécsi nem siel hóesésben és ködben. Ezen helyeket elsősorban azoknak megfelelőek, akik csak bele akarnak kóstolni a szakmába, de egy egész szezont (még) nem akarnak a hegyekben tölteni. Mellesleg magyar síoktatóként elsősorban a keleti tartományokban (Alsó Ausztria, Stájerország, Karintia, részben Salzburg) van potenciális esélyünk elhelyezkedni, mivel honfitársaink is ezt a régiót özönlik el.

SÍTEREP MÁR KIVÁLASZTVA, MELYIK SÍISKOLA LENNE A LEGIDEÁLISABB?

Ha már a sítéreknél a bőség zavaró volt jellemző, akkor itt ez hatványozottan igaz. Egy kisebb síiskola mindenképpen szerencsésebb választás lehet, mint egy adott esetben több száz (!) oktatóval dolgozó nagyobb társa. A kisebb síiskola egyben barátságosabb, emberközelibb, családiasabb is. Sokkal oldottabb a hangulat, nem csak a munkatársak, hanem az oktató és a síiskola-vezető között egyaránt. Olyan ez, mint egy nagy család; közös összejövetelekkel, sörözésekkel, éjszakai szánkópartikkal.

MIKÉNT VISZONYULNAK HOZZÁNK, MAGYAROKHOZ?

Két véglet létezik, az egyik még továbbra is az egykori keleti blokk ország állampolgárának tart minket, és szemünkben olcsó munkaerő vagyunk, akiről a legutolsó bőrt is lehúzzhatják. A másik teljesen normális velünk; ugyanakkor érezhető, hogy a budapestiekhez és a nyugati határ mentén élőkhez pozitívabban viszonyulnak. Csak egy példa: egy nagyobb osztrák sítéren, mint minden reggel beállunk a kocsival egy nagyobb parkolóba, ahol az autók láthatóan összevissza állnak, igaz a hely ezt lehetővé tette. Délután hívat minket a síiskola vezetője, aki az irodai táblán grafikusán szemléltetve elmagyarázza nekünk, hogyan is kell parkolni, s máskor ne srégen, hanem derékszögben álljunk be. Természetesen azt az osztrák kollégát, aki keresztbe (!) parkolt nem vont a felelősségre. Ezek persze apró dolgok, de sok-sok ilyen apró történés vezethet esetleg a "viszláthoz". Mellesleg ez egy nagyobb síiskolában történt.

MI JELLEMZŐ A MUNKAKÖRÜLMÉNYEKRE?

Amit sokan elfelednek; itt a szabadég alatt dolgozol és nem csak a képeslapokon szereplő kék ég napsütéssel fűszerezve fordulhat elő. Ugyanúgy sivíthat a csontig hatoló metsző szél, lehet olyan köd, hogy az orrodig nem látsz, vagy ami a legrosszabb; eshet az eső. Teljesen mindegy milyen az idő, oktatni így is, úgy is kell, hiszen a kurzusra befizetett vendég ott vár, még akkor is, amikor szakad az eső. Igaz ilyenkor felnőttekkel az oktatás nagy részét inkább valamelyik hüttében szoktuk tölteni, finom kis forralt bort esetleg bombardinót kortyolgatva. Egyes helyeken munka közben tilos az alkoholfogyasztás!

HOGYAN NÉZ KI A MUNKAIDŐ, SZABADNAPOK?

A csoportoktatás napi 3–4 órában történik. Ez napi négy óra esetén plusz–mínusz fél óra differenciával a következő időbeosztást jelenti: délelőtt két óra 10–12 óra között, majd délután ismételt két óra 14–16 óra között. A három órás kurzusok többnyire 10 órakor kezdődnek és délután egyig tartanak. Gyermekcsoportoknál "félidőben" 15–20 perc ebédszünetet szoktak tartani. A délelőtti 10 órás kezdés nem egy helyen azt jelenti, hogy már egy órával előbb a síiskolánál kell lenni; felállítani a síóvoda kellékeit ill. napi megbeszélés céljából. Máshol hetente egyszer tartanak csak megbeszélést, így munka előtt két órát szabadon síelhetünk (feltéve a sífelvonók reggel nyolc órás nyitását). A kurzusok előtt és között illetve után privát órákra van lehetőség, illetve aki nem kap csoportot az egész nap során privát oktatást tarthat/kaphat.

Elméletben hatnapos munkahetéről beszélünk, heti egy szabadnappal. A szabadnapon ugyancsak lehetőség nyílik privát oktatásra, amennyiben a síiskola nem jelöl ki egy síoktatót, úgy a síoktatók maguk között eldöntik, hogy ki az, aki elvállalná. Nyilvánvalóan elvállalása szabadidőnk rovására mehet, de a fizetésnél mindenképpen jobban járunk; ez már a mi egyéni döntésünk. A heti munkaidő 40 óra, ebből viszont a tényleges oktatás 24 óra (6×4 óra). Síiskolánként lehetnek eltérések, a legtöbben azonban ilyen feltételekkel foglalkoztatnak. Összegezve; ha nincs privát óránk, akkor viszonylag sok szabadidővel rendelkezünk, amit csúszásra fordíthatunk, illetve ne feledjük el, hogy több síparadicsomnál esti síelésre is lehetőség adódik, amikor szintén szabadon síelhetünk.

KAPOK SÍBÉRLETET, RUHÁT, LÉCET?

A síbérlet szinte minden esetben díjmentesen biztosított. Elvéve találkozhatunk egy-két síiskolával, ahol szezonbérlet esetén bizonyos mértékig felvállalják a költségeket, de így is 100–150 eurót kell kifizetnünk. Meggyőződésem, hogy a síbérlet a síoktató számára munkaeszköznek tekinthető, és fizetni ezért meglehetősen inkorrekt és abszurd. Nagyjából olyan, mintha irodai alkalmazottként fizetni kellene a számítógépért.

Az ilyen iskolákat lehetőség szerint kerüljük. Síruhát, azaz kabátot és nadrágot a síiskola biztosít, igaz néhol saját nadrágban is oktathatunk. Helyenként mellényt/pulóvert és sapkát is adnak. Ezek többnyire ingyenesek, de mégis még mindig egzisztálnak olyan síiskolák – hál' Isten egyre kevesebben –, ahol napi bérleti díjat (nem vicc!) kell lerónunk az egyenruha után. Igaz ennek összege nem nagy, itt inkább az elvekről van szó. Sílécet nem kapunk, de egyes iskolák kooperációba állnak a síölcsönzőkkel így viszonylag baráti áron bérelhetünk felszerelést. Azon iskolákban, ahol a gyermekoktatás short carverekkel (egy méter körüli lécek) folyik, ott ezeket a legtöbb esetben ingyen és bérmentve rendelkezésünkre bocsátják.

LESZ HOL ALUDNOM, BIZTOSÍTANAK SZÁLLÁST?

Az iskolák oroszlánrészénél biztosított a szállás, azonban ez nem mindenhol ingyenes. A fizetésekre napi 4–7 eurót számoljunk. A szállások lehetnek ún. Skilehrerheimek, amik rendszerint nagyobb kapacitású, akár 20–40 fő síoktató elszállásolására is alkalmas szállások. A másik verzió, hogy az iskola egy helyi szállásadóval szerződik le, ebben az esetben 1, 2, 3 és 4 fős szobák (esetleg apartmanok) jellemzőek.

A PISZKOS ANYAGIAK; MENNYIT IS FIZETNEK

A fizetést a következő főbb tényezők határozzák meg:

- Milyen a végzettségünk; a legnagyobb fizetést a staatlich geprüfte Skilehrer titulussal vihetjük haza
- Mennyi privát órát tudunk összehozni; a leginkább ez növelheti
- Hányadik szezónunkat töltjük az adott munkahelyen; a visszatérőket jutalmazták
- Harmadik idegen nyelv ismerete (angolon és németen kívül), esetünkben ez a magyar
- Dualausbildung, azaz sí mellett snowboard oktatóval is rendelkezünk

Az alábbiakban egy nagyobb osztrák síiskola 2006-os fizetéseit (bruttó) tekinthetjük meg:

- Anwärter: 1060 euró/hó
- Landeslehrer: 1200 euró/hó
- Staatlich geprüfte: 1650 euró/hó

A fent említett fizetések privát órák nélkül, napi négy óra oktatás mellett és az adott síiskolában az első szezónunkra értendők. 1000 eurós bruttó fizetés esetén 840 eurót kapunk kézhez. Ha ügyesek vagyunk, akkor privát órákkal együtt akár 1800–2000 eurót is kézhez kaphatjuk. Ehhez azonban igen keményen kell dolgoznunk. Természetesen iskolák között lehetnek eltérések, átlagosan egy Ski Anwärter 800–1000 eurót kap kézhez, privát órák nélkül, helyenként 1100 eurót is, de ez ritkának számít.

“TEJ ÉS KENYÉR”; MILYEN A MEGÉLHETÉS, MENNYIT TUDOK FÉLRETENNI?

Tapasztalatok alapján heti 30–35 euróból meglehet élni, úgy hogy bőségesen étkezel; reggelire joghurt, müzli, turmix, pékáru, felvágott, míg este tésztát, főzeléket vagy valami húsfélét eszel. Heti 50 euró, ha fenn a hegyen is étkezel. Sok síiskolának van a hűtőkben ún. síoktatói menüje, amit baráti áron (5–6 euró) kínálnak. Tehát, ha 1000 eurót kapsz kézhez, abból 800 eurót félre tudsz tenni havi szinten, s ekkor még nem is nélkülöztél, ugyanúgy lecsúszott egy-két sör, snapsz, forralt bor. Többnyire havonta egy-két alkalommal vannak ún. csapatépítő bulik ahol a fogyasztást a főnök állja. Speciel az én tavalyi (2006) helyemen ilyenek heti kétszer is előfordultak.

NEM TUDOK NÉMETÜL, DE OKTATNI SZERETNÉK AUSZTRIÁBAN

Ilyen esetekben három lehetőség adódik:

- Magyar utazási iroda telepített síoktatójaként vagy sítúra vezetőjeként (utóbbinál heti ingázás)
- Magyar tulajdonú szállás oktatójaként
- Magyar síiskolákban, akik rendszeresen szerveznek oktatást, sítáborokat Ausztriában

Azt tegyük hozzá, hogy manapság, akár mint telepített síoktató, akár mint "szállodai" többnyire megkövetelik a legalább alapfokú német nyelvtudást. Magyarul, ha mi egyáltalán nem, de a másik pályázó beszél németül, abban az esetben ő sokkal nagyobb eséllyel nyerheti el a munkát. Magyar síiskoláknál illetve utazási iroda sítúra vezetőjeként nyilvánvalóan nem folyamatosan tartózkodunk Ausztriában, tehát nem egy szezont élünk a hegyekben, sokszor hetente ingázunk, így az igazi életérzés korántsem jön annyira át. Ezen lehetőségeknél havonta 150-